

Yleiset periaatteet sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen harmonisoinnissa ja uuden asiakasmaksulainsäädännön käyttöönotossa

Pohjana ovat hallituksen esityksen 37/2008 yleisperustelut ja tavoitteet ja laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992)

- Asiakkaalta perittävien maksujen tulee olla kohtuullisella tasolla eikä niiden suuruus saa muodostua esteeksi palvelujen käyttämiselle.
- Maksujen tulee kohdistua kaikkiin palvelujen käyttäjiin yhdenmukaisin perustein.
- Henkilön oikeus saada tarpeellisia sosiaali- ja terveystalvcluja ei ole riippuvainen hänen maksukyvystaan tai asuinpaikastaan.
- Asiakasmaksut eivät saa ohjata epätarkoituksenmukaisiin tai tuotantokustannuksiltaan kalliimpiin hoito- ja palveluvalintoihin.
- Asiakasmaksulailla ja -asetuksella säädetään siitä, mitkä palvelut ovat maksuttomia ja mistä palveluista kunta voi periä maksun. Yleensä myös määrätään maksujen enimmäismääristä.
- Maksujen enimmäismäärä ja voimassaoleva maksujärjestelmä mahdollistavat kunnallisen harkintavallan maksujen määrittämisessä lainsäädännön asettamissa rajoissa. Kouvolan kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut esitetään perittäviksi asiakasmaksulainsäädännössä mainittujen enimmäismäärien mukaisesti.
- Asiakkaalta perittävä maksu voi olla enintään palvelun tuotantokustannusten suuruisen.
- Henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksujen perimättä jättäminen tai alentaminen on mahdollista myös silloin kun siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.
- Asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä valmistellaan tarvittaessa erillinen ohjeistus ja määrittellään päätösvalta.
- Ostopalveluna järjestettävistä palveluista palvelun käyttäjiltä peritään samat maksut ja korvaukset kuin kunnan itse tuottamista vastaavista palveluista.
- Palvelusetelillä järjestettävistä palveluista ei palvelun käyttäjiltä peritä asiakasmaksuja. Palvelun käyttäjien maksettavaksi tuleva omavastuuosuus ei saa ylittää sitä asiakasmaksua, jonka kunta voisi periä itse tuottamistaan palveluista, ellei palvelusetelin arvon määräytymisestä erikseen toisin säädetä.
- Asiakasmaksujen pyöristämisessä sovelletaan yleissääntönä kymmenen sentin tarkkuutta, mikäli atk-ohjelmat mahdollistavat pyöristyksen.